

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Medit. II. De secundo Christi comite seu dolore summa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

MEDITATIO II.

DE SECUNDO CHRISTI COMITE,
SEU DOLORE SYMMO.

Preludium primum est, considerare Christum, nunc ad varios Judices ductum, nunc flagellatum & coronatum, nunc crucem portantem & Crucifixum.

Preludium secundum est, petere gratiam, quâ Christi dolores fructuose perpendere, atque ad similem patientiam deinceps exercendam te resolvere queant.

Punctum I.

Considera I. Quales dolores Christus toto Passionis suæ tempore sustinuerit; eos haud difficulter cognosces, si varias deductiones ad varios Judices & Sacerdotes cum multis alapis & verberibus factas, item flagellationem, coronationem, Crucis bajulationem, ipsamque Crucifixionem, velut quinque fontes, ex quibus copiosissima dolorum materia profluit, tibi imagineris.

Considera II. Quam magni hi dolores Christi fuerint, sive 1. Personam ipsam patientem spectes, quæ quoad corpus tenerrima, & per tot percussiones & tormenta viribus penitus exhausta; quoad animam verò innocentissima & sanctissima fuerat. Sive 2. Personas cruciantes consideres, quæ pessima ex intentione odij & vindictæ, ac invidiæ; cum maximo furore ac conatu tales dolores inferebant. Sive 3. Personas spectantes perpendas, quæ vel per creatam suâ præsentia verecundiam, ut honestiores & Passionem non consentientes Personæ: vel probrosissima insultatione, ut Judæi & Lictores, aliique in necem conspirantes: vel dolorosa compassione, ut B. Virgo, S. Joannes, S. Magdalena, aliique, non modicè dolores augebant. Sive 4. Circumstantias talium dolorum attendas, nempe vel *numeri* extendentis se ad omnia membra, ad omnia tormentorum genera, & propè innumerabilem multitudinem verberum & vulnerum: vel *temporis* ab ipsa natiuitate usque ad obitum durantis; *nam ab hora ortus mei usque ad exitum in Cruce non defuit mihi tolerantia doloris*, ait Thomas Kemp. 1, 3, c. 18. in Persona Christi.

Con

Confidera III. Si, quando quid patitur unum membrum compatiuntur omnia membra, teste Apostolo 1. Cor. 12. quanto magis tu videns Caput tuum corporis Mystici, id est Christum tot & tam graves dolores pati, eidem compati, non affectu duntaxat, sed effectu etiam, id est, similes dolores cum simili patientia sustinendo, debeas, atque adeo dicas cum S. Bernardo: *Nolo vivere sine vulnere (& dolore) quia videro Dominum meum IESVM vulneratum, & tot doloribus cruciatum, ut verè de illo Isaias c. 1. dixerit: A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas.* Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quantà cum patientia tantos dolores Christus sustinuerit, eà nempe, quam idem Propheta c. 53. indicavit dicens: *Oblatus est, quia ipse voluit, & non aperuit os suum:* (atque adeo libenter & voluntariè passus est, quia ad occisionem ducetur, & quasi agnus coram tondeente & occidente) *se obmutescet* (ideòque etiam primum gaudium, qui est patienter sustinere, implevit) Quod verò etiam cum gaudio eisdem dolores sustinuerit, ipsemet Luc. 22. significavit dicens: *Baptismo habeo baptizari, & quomodo coarctor, usque dum perficiatur;* quæ sanè verba ardentissimum patiendi desiderium indicant.

Confidera II. Quàm longè adhuc absis à patientia talis, qui modico dolore superveniente, innox in querelas, gemitus, ejulationes, suspiria erumpas, & undique media debeas & conquiras ad tales dolores arcendos.

Confidera III. An non meritò verba illa memorati Authoris cit. cap. tibi applicare debeas: *Quid est, quid queris, Fili? Cessis, conqueri, considerata mea & altera passione. Oportet te aliorum graviora ad mentem reducere, ut levius feras tua minima. Et si tibi minima non videntur, vide, ne hoc tua impatientia faciat. Sive tamen magna, sive parva fuerint, stude eundem patienter sufferere.* Colloquium ad Matrem dolorosam illa verba ex planctu filii cum affectu recitando: *Eja Mater fons amoris, me sustine & vim doloris, fac, ut tecum luceam.*

Punctum III.

Confidera I. Quibus motivis Christus se ad tantam patientiam excitavit, nimirum illo, quod S. Paulus ad Hebr. 12. indicavit dicens: *Aspicientes in Authorem fidei, & Consummatorem IESVM, qui proposito sibi gaudio sustinuit Crucem.*

Confidera II. Quale hoc gaudium fuerit, quod Christus sibi proposuit, nimirum triplex, quorum primum æterno Patri ex patientia sua oriturum videbat; si enim Filius sapiens lætificat Patrem. teste Salomone Prov. 10. quanto magis Filios eam generosè & fortiter patiens Patrem suam cælestem lætificasse credendus est. Certe si unquam aliàs, hoc tempore Pater æternus de Christo dicere poterat: *Hic est Filius meus dilectus, in quo bene mihi complacui.* Secundum oriturum erat ipsi Christo per gloriam & voluptates cælestes sibi securas; de qua gloria ipsemet Luc. 24. dixit: *Nonne hæc oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam.* Si ergo S. Paulus 2. Cor. 7. de seipso factus est: *Repletus sum consolatione, superabundo gaudio in omni tribulatione nostra:* eò quod seiverit, non esse condignas passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis; quanto magis ejusmodi consolationem & gaudium interiùs ipsum Christum sensisse credendum est, ut qui perfectiùs longè gaudij & gloriæ securæ magnitudinem cognovit. Tertium verò gaudium erat, quod homines per ipsum redempti in æternum percipuri erant. si enim Christo nato Angelus Luc. 2. dixit Pastoribus: *Evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni Populo, quia natus est vobis hodie Salvator.* Quanto magis simile gaudium evangelizari poterit, quando passus est Salvator, & pretium Redemptionis completum exhibuit.

Confidera III. Quàm efficacia sint hæc motiva, & quæ te specialiter tantò vehementiùs movere debeant, quanto positionibus ritualis obligaris, ad memoratum triplex gaudium totis viribus quærendum. Vide ergo, quomodo deinceps hunc quoque Christi Comitem tibi associare, & singulari affectu & amore complecti velis; *Verè enim quanto melius ad patendum te disponis, tanto sapientiùs agis, & amplius proficere.* VIII.

P

mere-

mereri: feres quoque levisus animo, & usu ad hoc non seg-
ter paratus. Ut rectè iterum Thomas Kempensis l. 1. c. 11.
dixit. Colloquium ad Christum, usurpando cit. Authori-
l. 3. c. 18. verba: Domine, quia tu patiens fuisti in
tua, in hoc maxime implendo preceptum Patris tui, dignum
est, ut ego misellus peccator, secundum voluntatem tuam pa-
tienter me sustineam, & donec ipse volueris, onus corrupti-
bilis vitæ pro salute mea portem; nam etsi onerosa sententia
presens vitæ, facta est tamen jam per gratiam tuam
meritoria atque exemplo tuo & Sanctorum tuorum
gratiam, infirmis tolerabilior & clarior.

MEDITATIO III.

DE TERTIO COMITE CHRISTI, SEU
CONTEMPTU SUMMO.

Prælium primum est, Christum ab Herode illisum, & in
 rabba postpositum, purpurea chlamyde indutum, & in
 cem ignominiosam affixum intueri.

Prælium secundum est, petere gratiam, ut Christi in
 rebus contemptibus generosam patientiam, ritè perpen-
 dre, & optatum ex tali Meditatione fructum reportare possit.

PUNCTUM I.

Confidera I. Qualem præcipuè Contemptum Christi
 sustinuerit, omnes scilicet ejus species, nempe 1. *Falsam*
cusationes apud Summum Sacerdotem & Pilatum. 2. *Pro-*
brofam dispositionem, quâ sceleratissimo Latroni Barabbæ
postpositus est. 3. *Irrisionem, quâ ab Herode Rege &*
licis pro stulto habitus, & irrisus est. 4. *Contumelias, quæ*
bus pro vini potatore, seductore Populi, blasphematore
proclamatus est. 5. *Illusiones, quas à Militibus coronam*
spineam, & chlamydem coccineam obrudentibus passus est.
 6. *Injuriam gravissimam, quâ, ut S. Lucas c. 22. dixit, in*
 iniquos deputatus, contumeliosa morte affectus, & in pro-
 brossimam Crucem actus est.

Confidera II. Quàm gravis fuerit hic sextuplex contem-
 ptus; si enim tantò major est contemptus, quantò dignior est
 Persona contempta, & vilior Persona contemnens, an-
 tum